

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

**T/19209. számú
törvényjavaslat**

**a Magyar Köztársaság és a Jemeni Köztársaság között a beruházások
ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Szánában, 2004. január 18-án aláírt
Megállapodás kihirdetéséről**

**Előadó: dr. Veres János
pénzügyminiszter**

Budapest, 2006. február

2006. évi ..... törvény**a Magyar Köztársaság és a Jemeni Köztársaság között a beruházások
ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Szánában, 2004. január 18-án aláírt
Megállapodás kihirdetéséről****1. §**

Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság és a Jemeni Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Szánában, 2004. január 18-án aláírt Megállapodás (a továbbiakban: megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

2. §

Az Országgyűlés a megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

3. §

A megállapodás hiteles angol és magyar szövege a következő:

“A G R E E M E N T
BETWEEN THE REPUBLIC OF HUNGARY AND
THE REPUBLIC OF YEMEN
FOR THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF
INVESTMENTS

The Republic of Hungary and the Republic of Yemen (hereinafter referred to as the "Contracting Parties"),

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both Contracting Parties,

Intending to create and maintain favourable conditions for investments of investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, and

Conscious that the promotion and reciprocal protection of investments, according to the present Agreement, stimulates the business initiatives in this field,

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term "investment" shall comprise every kind of asset invested in connection with economic activities by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter and shall include, in particular, though not exclusively:

/a/ movable and immovable property as well as any other property rights *in rem* such as mortgages, liens, pledges and similar rights;

/b/ shares, stocks and debentures of companies or any other form of participation in a company;

/c/ claims to money or to any performance having an economic value associated with an investment;

/d/ intellectual property rights, including copyrights, trade marks, patents, industrial designs, technical processes, know-how, trade secrets, trade names and goodwill associated with an investment;

/e/ concessions under public law, as well as other rights given by law, by contract or by decision of the authority. Concessions to search for, extract or exploit mineral resources are included in accordance with the national law of the Contracting Party host of the investment.

Any alteration of the form in which assets are invested shall not affect their character as investment.

2. The term "investor" shall mean any natural or legal person who invests in the territory of the other Contracting Party.

/a/ The term "natural person" shall mean any natural person having the nationality of either Contracting Party in accordance with its laws.

/b/ The term "legal person" shall mean with respect to either Contracting Party, any entity incorporated or constituted in accordance with, and recognized as legal person by its laws. In the case of the Republic of Hungary, this term also includes the unlimited partnership (közkereseti társaság) and the limited partnership (betéti társaság).

3. The term "returns" shall mean amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, interest, capital gains, dividends, royalties or fees.

4. The term "territory" shall mean:

a) in the case of the Republic of Hungary, when used in a geographical sense, the territory of the Republic of Hungary;

b) in the case of the Republic of Yemen, the territory of the Republic of Yemen which comes under its sovereignty including in addition to the zones contained within the land boundaries, the islands and territorial sea and exclusive economic zone, and also the continental shelf and other maritime areas over which it has sovereignty and jurisdiction according to international law.

5. The term "freely convertible currency" means the currency that is widely used to make payments for international transactions and widely exchanged in principal international exchange markets provided it is not contrary to the regulations of either of the Contracting Parties.

Article 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall encourage and create favourable conditions for investors of the other Contracting Party to make investments in its territory and, shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.

2. Investments of investors of either Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party.

Article 3

National and Most-Favoured-Nation Treatment

1. Each Contracting Party shall in its territory accord investments and returns of investors of the other Contracting Party treatment which is fair and equitable and not less favourable than that which it accords to investments and returns of its own investors or to investments and returns of investors of any third State whichever is more favourable.

2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investors of the other Contracting Party, as regards management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investment, treatment which is fair and equitable and not less favourable than that

which it accords to its own investors or of any third State, whichever is more favourable.

3. The provisions of paragraph 1 and 2 of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other the benefit of any treatment, preference or privilege, which may be extended by the former Contracting Party by virtue of:

/a/ any customs union or free trade area or a monetary union or similar international agreements leading to such unions or institutions or other forms of regional cooperation to which either of the Contracting Parties is or may become a party;

/b/ any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation;

/c/ any multilateral agreements on investments to which either of the Contracting Parties is or may become a party.

Article 4

Compensation for Losses

1. When investments by investors of either Contracting Party suffer losses owing to war, armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection, riot or other similar events in the territory of the other Contracting Party, they shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, not less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State.

Article 5

Expropriation

1. Investments of investors of either Contracting Party shall not be nationalised, expropriated or subjected to measures having effect equivalent to nationalisation or expropriation (hereinafter referred to as "expropriation") in the territory of the other Contracting Party except for a public purpose. The expropriation shall be carried out under due process of law, on a non-discriminatory basis and shall be accompanied by provisions for the payment of prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the market value of the investment expropriated immediately before expropriation or impending expropriation became public knowledge, and shall be made within three months from the date on which the decision concerning the expropriation becomes non appealable, and be effectively realizable and be freely transferable in freely convertible currency.

2. The investor affected shall have a right, to prompt review, by a judicial or other independent authority of that Contracting Party, of his or its case and of the valuation of his or its investment in accordance with the principles set out in this Article.

3. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is incorporated or constituted under the law in force in any part of its own territory, and in which investors of the other Contracting Party own shares.

Article 6

Transfers

1. The Contracting Parties shall guarantee the transfer of payments related to investments and returns. The transfers shall be made in a freely convertible currency, without any restriction and undue delay. Such transfers shall include in particular, though not exclusively:

/a/ capital and additional amounts to maintain or increase the investment;

/b/ profits, interest, dividends and other current income;

/c/ funds in repayment of loans;

/d/ royalties or fees;

/e/ proceeds of the total or partial sale or liquidation of the investment;

/f/ the earnings of natural persons subject to the laws and regulations of the Contracting Party, in which investments have been made.

2. For the purpose of this Agreement, exchange rates shall be the official rates effective for the current transactions at the date of transfer, unless otherwise agreed.

Article 7

Subrogation

1. If a Contracting Party or its designated agency makes payment to its own investors under a guarantee it has accorded in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognize:

/a/ the assignment, whether under the law or pursuant to a legal transaction in that country, of any right or claim by the investor to the former Contracting Party or its designated agency, as well as,

/b/ that the former Contracting Party or its designated agency is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment.

2. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.

Article 8

Settlement of Investment Disputes between a Contracting Party and an Investor of the other Contracting Party

1. Any dispute which may arise between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party in connection with an investment on the territory of that other Contracting Party shall be subject to negotiations between the parties in dispute.

2. If any dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party can not be thus settled within a period of six months, the investor shall be entitled to submit the case either to:

/a/ the competent court of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made; or

/b/ the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) having regard to the applicable provisions of the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States opened for signature at Washington D.C. on 18 March 1965, in the event both Contracting Parties shall have become a party to this Convention; or

/c/ an arbitrator or international ad hoc arbitral tribunal established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL). The parties to the dispute may agree in writing to modify these Rules. The arbitral awards shall be final and binding on both Parties to the dispute.

Article 9

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled through consultation or negotiation.

2. If the dispute cannot be thus settled within six months, it shall upon the request of either Contracting Party, be submitted to an Arbitral Tribunal in accordance with the provisions of this Article.

3. The Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. These two members shall then select a national of a third State who on approval of the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the Tribunal (hereinafter referred to as the "Chairman"). The Chairman shall be appointed within three months from the date of appointment of the other two members.

4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, a request may be made to the President of the International Court of Justice to make the appointments. If he happens to be a national of either Contracting Party, or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the appointments. If the Vice President also happens to be a national of either Contracting Party or is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the appointments.

5. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be binding. Each Contracting Party shall bear the cost of its own arbitrator and its representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by both Contracting Parties. The Arbitral Tribunal shall determine its own procedure.

Article 10

Application of Other Rules and Special Commitments

1. Where a matter is governed simultaneously both by this Agreement and by another international agreement to which both Contracting Parties are parties, nothing in this Agreement shall prevent either Contracting Party or any of its investors who own investments in the territory of the other Contracting Party from taking advantage of whichever rules are more favourable to his case.

2. If the treatment to be accorded by one Contracting Party to investors of the other Contracting Party in accordance with its laws and regulations or other specific provisions of contracts is more favourable than that accorded by the Agreement, the more favourable shall be accorded.

Article 11

Applicability of this Agreement

This Agreement shall apply to investments made in the territory of one of the Contracting Parties in accordance with its laws by investors of the other Contracting

Party prior to as well as after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute concerning an investment which arose, or any claim which was settled before its entry into force.

Article 12

Entry into Force, Duration and Termination

1. The Contracting Parties shall notify each other that their constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been complied with. This Agreement shall enter into force on the date of the second notification.
2. This Agreement shall remain in force for a period of ten years and shall continue in force thereafter unless, one year before the expiry of the initial or any subsequent periods, either Contracting Party notifies the other in writing of its intention to terminate the Agreement.
3. In respect of investments made prior to the termination of this Agreement, the provisions of this Agreement shall continue to be effective for a period of ten years from the date those investments were established.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned duly authorized have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Sana'a, this 18 day of January, 2004, in the Hungarian, Arabic and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Republic of
Hungary

For the Republic of
Yemen

P R O T O C O L

On signing the Agreement between the Republic of Hungary and the Republic of Yemen for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, the undersigned duly authorized have in addition agreed on the following provision, which shall form an integral part of the said Agreement.

Addendum to Article 1 Paragraph 1 Subparagraph e)

If the definition of investments in any international agreement for the promotion and reciprocal protection of investments applicable in the Republic of Yemen covers concessions to search for, extract or exploit mineral resources then such definition shall be applicable for the purposes of this Agreement to the investors of the other Contracting Party.

DONE in duplicate at Sana'a, this 18 day of January, 2004 in the Hungarian, Arabic and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Republic of
Hungary

For the Republic of
Yemen

MEGÁLLAPODÁS
A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ÉS A
JEMENI KÖZTÁRSASÁG KÖZÖTT
A BERUHÁZÁSOK ÖSZTÖNZÉSÉRŐL ÉS
KÖLCSÖNÖS VÉDELMEÉRŐL

A Magyar Köztársaság és a Jemeni Köztársaság (a továbbiakban "Szerződő Felek"),

attól az óhajtól vezetve, hogy a gazdasági együttműködést mindkét Szerződő Fél javára erősítsék,

azzal a szándékkal, hogy kedvező feltételeket teremtsenek és tartsanak fenn az egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásaihoz a másik Szerződő Fél területén, és

annak tudatában, hogy a beruházásoknak a jelen Megállapodással összhangban történő előmozdítása és kölcsönös védelme ösztönzi az üzleti kezdeményezéseket ezen a területen,

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk
Meghatározások

A Megállapodás alkalmazásában:

1. A "beruházás" kifejezés magában foglal mindenfajta olyan vagyoni értéket, melyet az egyik Szerződő Fél valamely beruházója gazdasági tevékenységgel összefüggően

fektetett be a másik Szerződő Fél területén ez utóbbi törvényeivel és jogszabályaival összhangban, és különösen – de nem kizárólag – a következőket jelenti:

/a/ az ingó és ingatlan tulajdont, valamint minden egyéb jogot, mint például a jelzálogot, a zálogjogot, egyéb zálogot és hasonló jogokat;

/b/ a részvényeket, üzletrészeket és vállalati kötvényeket, illetve a társasági érdekelttség egyéb formáit;

/c/ olyan pénzköveteléseket vagy gazdasági értékkel bíró teljesítés nyújtására vonatkozó követeléseket, amelyek beruházáshoz kapcsolódnak;

/d/ a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat, ideértve a beruházáshoz kapcsolódó szerzői jogokat, védjegyeket, szabadalmakat, ipari mintákat, technológiákat, know-how-t, kereskedelmi titkokat, kereskedelmi neveket és goodwill-t;

/e/ a törvényben meghatározott koncessziókat, továbbá egyéb, jogszabály, szerződés vagy hatósági döntés által biztosított jogokat, beleértve a beruházást befogadó Szerződő Fél jogszabályaival összhangban az ásványi erőforrások kutatására, kitermelésére, vagy kiaknázására vonatkozó koncessziókat is.

A vagyoni érték beruházási formájának későbbi megváltozása nem érinti annak beruházás jellegét.

2. A "beruházó" kifejezés minden olyan természetes vagy jogi személyt jelent, aki a másik Szerződő Fél területén beruházást eszközöl.

/a/ A „természetes személy” kifejezés minden olyan természetes személyt jelent, aki bármelyik Szerződő Fél állampolgára annak jogszabályai értelmében;

/b/ a ”jogi személy” kifejezés jelenti bármely Szerződő Fél tekintetében azt a jogalanyt, amely törvényeivel összhangban jött létre, illetve került bejegyzésre, továbbá törvényei jogi személynek ismerik el. A Magyar Köztársaság tekintetében a kifejezés a közkereseti társaságra és a betéti társaságra is kiterjed.

3. A "hozam" kifejezés a beruházásból származó eredményt jelenti és magában foglalja – különösen, de nem kizárólagosan – a nyereséget, kamatot, tőkenyereséget, osztalékot, jogdíjakat vagy egyéb díjakat.

4. A "terület" kifejezés jelenti:

/a/ a Magyar Köztársaság tekintetében, földrajzi értelemben használva, a Magyar Köztársaság területét;

/b/ a Jemeni Köztársaság tekintetében a Jemeni Köztársaság területét, amely a fennhatósága alá tartozik, továbbá a földi határok által körülzárt területet, a

szigeteket, a parti tengert, a kizárólagos gazdasági övezetet, valamint a kontinentális talapatot és egyéb tengeri területeket, amely fölött felségjogokat és fennhatóságot gyakorol a nemzetközi joggal összhangban.

5. A "szabadon átváltható pénznem" kifejezés azt a pénznemet jelenti, amelyet széles körben használnak fizetésre nemzetközi üzleti tranzakciók esetében és széles körben forgalmaznak a vezető nemzetközi devizapiacokon, amennyiben ez nem ellentétes egyik Szerződő Fél jogszabályaival sem.

2. Cikk

A beruházások ösztönzése és védelme

1. Mindkét Szerződő Fél ösztönzi a másik Szerződő Fél beruházóit, és kedvező körülményeket teremt számukra annak érdekében, hogy területén beruházásokat eszközöljenek, továbbá törvényeivel és jogszabályaival összhangban lehetővé teszi az ilyen beruházások létrehozását.

2. Bármelyik Szerződő Fél beruházói által eszközölt beruházások a másik Szerződő Fél területén mindenkor igazságos és méltányos bánásmódban részesülnek, továbbá teljes körű védelmet és biztonságot élveznek.

3. Cikk

Nemzeti és legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásait és hozamait olyan bánásmódban részesíti, amely igazságos és méltányos és nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói beruházásainak és hozamainak, illetve bármely harmadik állam beruházói beruházásainak és hozamainak biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.

2. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóit olyan bánásmódban részesíti a beruházásaik irányítása, fenntartása, használata, élvezete vagy a velük való rendelkezés tekintetében, amely igazságos és méltányos és nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói vagy bármelyik harmadik állam beruházói számára biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.

3. E Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezései nem értelmezhetők úgy, hogy az egyik Szerződő Felet arra kötelezik, hogy kiterjessze a másik Szerződő Fél beruházóira bármilyen olyan bánásmódnak, preferenciának vagy kiváltságnak az előnyeit, amelyet az előbbi Szerződő Fél a következők alapján nyújthat:

/a/ hogy tagja vagy tagjává válik valamely vámunióknak, szabadkereskedelmi övezetnek vagy pénzügyi unióknak, vagy részese, vagy részesévé válik az ilyen uniók, intézmények létrehozásához vezető hasonló nemzetközi megállapodásnak, vagy a regionális együttműködés más formáinak;

/b/ bármely nemzetközi megállapodás vagy megegyezés, amely egészben vagy nagyrészt az adózással kapcsolatos;

/c/ hogy tagja vagy tagjává válik valamely többoldalú nemzetközi beruházásvédelmi megállapodásnak.

4. Cikk Kártalanítás veszteségeikért

1. Ha bármelyik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásai háború, fegyveres összeütközés, országos szükségállapot, felkelés, lázadás, zavargás, vagy egyéb hasonló esemény miatt a másik Állam területén veszteséget szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy egyéb rendezés tekintetében olyan bánásmódban részesíti azokat, amely nem kedvezőtlenebb annál, mint amit az utóbbi Állam a saját beruházóinak vagy bármelyik harmadik állam beruházóinak biztosít.

5. Cikk Kisajátítás

1. Egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait sem államosíthatják, sajátíthatják ki vagy vethetik olyan intézkedések alá a másik Szerződő Fél területén, melyek hatása megegyezik az államosítással vagy kisajátítással (a továbbiakban: "kisajátítás"), kivéve ha az közérdekből történik. A kisajátítást hátrányos megkülönböztetésektől mentesen, megfelelő törvényes eljárás keretében kell végrehajtani és egyidejűleg rendelkezni kell az azonnali, megfelelő és tényleges kárpótlás megfizetéséről. A kárpótlásnak egyenértékűnek kell lennie a beruházásnak a kisajátítást, illetve a közelgő kisajátítás közismertté válását közvetlenül megelőző időpontban érvényes piaci értékével, és a kisajátításról hozott döntés megfellebbezhetetlenné válásától számított három hónapon belül teljesíteni kell, oly módon, hogy az ténylegesen hozzáférhető és szabadon átváltható pénznemben szabadon átutalható legyen.

2. Az érintett beruházónak joga van a kisajátító Szerződő Fél bírói vagy egyéb független hatósága által az ügyét, és beruházásának az e Cikkben rögzített elvekkel összhangban történő értékelését azonnal felülvizsgáltatni.

3. A jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezései megfelelően alkalmazandók, amikor valamelyik Szerződő Fél egy olyan társaság vagyontát sajátítja ki, amely ezen Állam területének bármely részén az érvényes jogszabályok alapján jött létre, illetve került bejegyzésre, és amelyben a másik Szerződő Fél beruházói üzletrészekkel bírnak.

6. Cikk Átutalások

1. A Szerződő Felek biztosítják a beruházásokkal és hozamokkal kapcsolatos kifizetések átutalhatóságát. Az átutalásoknak szabadon átváltható pénznemben kell

történniük, bármely korlátozás és indokolatlan késedelem nélkül. Az ilyen átutalások különösen – de nem kizárólag – a következőket foglalják magukban:

/a/ a tőkét és a beruházás fenntartására vagy növelésére fordított pótlólagos összegeket;

/b/ a nyereséget, kamatot, osztalékot és egyéb folyó bevételt;

/c/ a hitelek visszafizetésére szolgáló összegeket;

/d/ a jogdíjakat vagy egyéb díjakat;

/e/ a beruházás részleges vagy teljes eladásából vagy felszámolásából befolyó összegeket;

/f/ természetes személyeknek azt a keresetét, amely azon Szerződő Fél törvényeinek és jogszabályainak hatálya alá tartozik, ahol a beruházást létrehozták.

2. A jelen Megállapodás tekintetében árfolyamoknak – eltérő megegyezés hiányában – az átutalás időpontjában az adott tranzakcióra érvényes hivatalos árfolyamok tekintendők.

7. Cikk Jogátruházás

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházására vonatkozóan nyújtott garancia alapján saját beruházóinak kifizetést teljesít, az utóbbi Szerződő Fél elismeri:

/a/ a beruházó bármilyen jogának vagy követelésének átszállását az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére az annak országában érvényes valamely jogszabály vagy jogügylet útján, valamint,

/b/ hogy az előbbi Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a jogutódlás címén jogosult a beruházó jogainak gyakorolására és követeléseinek érvényesítésére, és átvállalja a beruházással kapcsolatos kötelezettségeket.

2. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

8. Cikk Az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházója közötti beruházási viták rendezése

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti, az utóbbi Szerződő Fél területén lévő beruházással kapcsolatos vitákat a vitában álló feleknek tárgyalások útján kell egymás közt rendezniük.

2. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, az érintett beruházónak jogában áll az ügyet betervezni:

/a/ annak a Szerződő Félnek az illetékes bíróságához, amelyben a beruházás megvalósult; vagy

/b/ az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről szóló, Washingtonban, 1965. március 18-án kelt Egyezmény vonatkozó rendelkezései szerint a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához (ICSID), amennyiben mindkét Állam részesévé vált az Egyezménynek; vagy

/c/ olyan nemzetközi választott bíróhoz illetve olyan nemzetközi ad hoc választott bírósághoz, amely az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának (UNCITRAL) Választott Bírósági Szabályai szerint jött létre. A vitában álló felek írásban megállapodhatnak ezen Szabályok módosításában. A döntés végleges és kötelező érvényű a vitában résztvevő mindkét fél számára.

9. Cikk

A Szerződő Felek közötti viták rendezése

1. A Szerződő Felek között jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerült vitákat lehetőség szerint konzultációk, illetve tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha a vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen Cikk rendelkezései szerint választott bíróság elé kell terjeszteni.

3. A választott bíróságot minden egyes esetben a következő módon kell megalakítani. A választott bírósági eljárás iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a bíróság egy-egy tagját. Ezen két tagnak azután egy harmadik állam állampolgárát kell kiválasztania, akit a két Szerződő Fél jóváhagyása után a bíróság elnökévé (a továbbiakban: "elnök") kell kijelölni. A bíróság elnökét a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül ki kell jelölni.

4. Amennyiben a jelen Cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőkön belül a szükséges kijelölések nem történtek meg, úgy a Nemzetközi Bíróság elnökét lehet felkérni kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy valamilyen más ok akadályozza az említett tisztség ellátásában, az alelnököt kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha az alelnök valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van az említett tisztség ellátásában, a Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választott bíróság döntését egyszerű szavazattöbbséggel hozza. Ez a döntés kötelező érvényű. Mindkét Szerződő Fél maga viseli az általa választott bírónak, valamint a bírósági eljárásban való képviseletének a költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. A bíróság eljárási szabályait maga határozza meg.

10. Cikk

Egyes szabályok és különleges kötelezettségek alkalmazása

1. Amennyiben valamely ügyre egyaránt vonatkoznak a jelen Megállapodás és valamely olyan más nemzetközi egyezmény rendelkezései, melynek mindkét Szerződő Fél részese, úgy ezen Megállapodás rendelkezései nem akadályozhatják meg sem a Szerződő Feleket, sem a másik Szerződő Fél területén beruházással bíró beruházóikat abban, hogy az ügyekre nézve a kedvezőbb szabályozás előnyeit élvezzék.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Fél törvényei és jogszabályai, vagy szerződéseinek egyéb különleges rendelkezései a másik Szerződő Fél beruházói számára kedvezőbb bánásmódot biztosítanak, mint a jelen Megállapodás, úgy a kedvezőbbet kell alkalmazni.

11. Cikk

A Megállapodás alkalmazhatósága

A Megállapodást az egyik Szerződő Fél területén, annak jogszabályaival összhangban a másik Szerződő Fél beruházói által a Megállapodás hatálybalépése előtt vagy azt követően megvalósított beruházásra kell alkalmazni, de nem alkalmazható olyan beruházással kapcsolatos jogvitára, amely a hatálybalépése előtt merült fel, vagy olyan követelésre, amelyet a hatálybalépés előtt rendeztek.

12. Cikk

Hatálybalépés, időbeli hatály és felmondás

1. A Szerződő Felek tájékoztatják egymást arról, hogy a jelen Megállapodás hatályba lépéséhez szükséges alkotmányos követelményeknek eleget tettek. A jelen Megállapodás a második értesítés keltének napján lép hatályba.

2. A jelen Megállapodás tíz éves időtartamra marad hatályban, és azt követően is mindaddig hatályban marad, amíg az egyik Szerződő Fél az eredeti vagy bármelyik későbbi időtartam lejárta előtt egy évvel írásban nem tájékoztatja a másikat arról a szándékáról, hogy fel kívánja mondani a Megállapodást.

3. A jelen Megállapodás felmondása előtti időszakban megvalósított beruházások tekintetében a Megállapodás rendelkezései az ilyen beruházások létrehozását követő további tíz évig érvényben maradnak.

ENNEK HITELEÜL az arra kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak a Megállapodást aláírták.

Készült két eredeti példányban Szánában, 2004. január hó 18. napján magyar, arab és angol nyelven. Mindhárom szöveg egyaránt hiteles. Értelmezésbeli eltérések esetén az angol szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság nevében

A Jemeni Köztársaság nevében

Jegyzőkönyv

A Magyar Köztársaság és a Jemeni Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről létrejött Megállapodás aláírásakor az arra kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak ezen kívül a következő rendelkezésről állapodtak meg, amely ezen Megállapodás elválaszthatatlan részét képezi:

Kiegészítés az 1. Cikk 1. bekezdésének /e/ pontjához:

Amennyiben a beruházás fogalmának meghatározása bármely, a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló nemzetközi megállapodás tekintetében kiterjed az ásványi erőforrások kutatására, kitermelésére, vagy kiaknázására vonatkozó koncessziókra, úgy a szóban forgó meghatározás jelen Megállapodás vonatkozásában a másik Szerződő Fél beruházóira is alkalmazandó.

Készült két eredeti példányban Szánában, 2004. január hó 18. napján magyar, arab és angol nyelven. Mindhárom szöveg egyaránt hiteles. Értelmezésbeli eltérések esetén az angol szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság nevében

A Jemeni Köztársaság nevében”

4. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 2-3. §-a a megállapodás 12. Cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A megállapodás, illetve e törvény 2-3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külügyminiszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a pénzügyminiszter gondoskodik.

INDOKOLÁS

A Magyar Köztársaság és a Jemeni Köztársaság közötti, a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló Megállapodás aláírására 2004. január 18-án került sor Szánában.

A Megállapodás 12. Cikk 1. bekezdése értelmében a Szerződő Felek tájékoztatják egymást arról, hogy a Megállapodás hatályba lépéséhez szükséges alkotmányos követelményeiknek eleget tettek. A Megállapodás a második értesítés keltének napján lép hatályba.

A Jemeni Köztársaság 2004. július 12-én kelt jegyzékében értesítette a magyar felet arról, hogy lefolytatták a hatálybalépéshez szükséges belső jogi eljárást.

A beruházásvédelmi Megállapodás a külföldi befektetések kölcsönös elősegítését, a külföldi befektetők bátorítását, bizalmának megnyerését szolgálja. A befektetők nagyobb biztonságban érzik magukat, ha saját államuk – nemzetközi szerződés alapján is – képviseli érdekeiket a fogadó állammal szemben.

A Megállapodás olyan nemzetközi normába foglalt garanciákat tartalmaz a külföldi beruházások létesítésére és működésére vonatkozóan, amelyek kizárják az egyoldalú változtatás lehetőségét.

A Megállapodás biztosítja:

- a tőke repatriálásának jogát;
- kártalanítás nyújtását olyan esetekben, amikor a beruházást a fogadó állam államosítja vagy kisajátítja.

Rendelkezik továbbá a beruházási viták rendezéséről is. Ha a beruházó és a fogadó állam között a beruházással kapcsolatosan vita keletkezik, azt semleges, nemzetközi választott bíróság (ICSID, UNCITRAL) elé lehet terjeszteni. A Megállapodás aláírásával a fogadó állam is aláveti magát a választottbírói eljárásnak.

A Megállapodás tartalmát tekintve megfelel a nemzetközi gyakorlatnak és a Magyar Köztársaság által eddig megkötött más kétoldalú szerződésekben foglaltaknak.

A 2005. évi L. törvény 9. §-a értelmében, ha a Megállapodás kötelező hatályának elismeréséhez az Országgyűlés adott felhatalmazást, azt törvényben ki kell hirdetni.